

Uchwała Nr 39
Komitetu Monitorującego
Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 22 listopada 2023 roku

w sprawie zmian w części Warunkowość w zakresie normy GAEC 7 Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w części Warunkowość w zakresie normy GAEC 7 Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Ryszard Bartosik
Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 29 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z 22 listopada 2023 r.

1. Rodzaj zmiany:

Modyfikacja wymogów normy GAEC 7 w zakresie odstąpienia od wymogu dywersyfikacji upraw.

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027 (zaznaczono w trybie rejestruj zmiany):

3.10.3.3.1 Streszczenie praktyki gospodarstw rolnych służącej zmianowaniu upraw (strona 378).

W roku 2023 nie stosuje się praktyki służącej zmianowaniu upraw.

Gospodarstwa powyżej 10 ha gruntów ornych zobowiązane są do:

Prowadzenia upraw na powierzchni co najmniej 40% gruntów ornych w taki sposób, aby na każdej działce rolnej, na tych gruntach, w porównaniu z rokiem poprzednim, była prowadzona inna uprawa w plonie głównym.

Powyższe obowiązki uznaje się za spełnione na danej działce rolnej w przypadku wprowadzenia po zbiorze plonu głównego ~~uprawy wtórej, tj. międzyplonu~~ (ozimego lub ścierniskowego lub wsiewki ~~poplonowej~~ śródplonowej), z okresem utrzymania międzyplonu ścierniskowego przez co najmniej 8 tygodni od terminu wysiewu, a w przypadku wsiewki śródplonowej - przez co najmniej 8 tygodni od terminu zbioru uprawy w plonie głównym.

Jednocześnie, na wszystkich gruntach ornych w gospodarstwie, taka sama uprawa w plonie głównym nie może być prowadzona dłużej niż 3 lata.

Powyższe zasady nie obowiązują w przypadku upraw korzystnie wpływających na poprawę i zachowanie potencjału gleby, takich jak: rośliny bobowate, trawy i inne zielne rośliny pastewne, mieszanki bobowatych drobnonasiennych z trawami, grunty ugorowane oraz uprawy wieloletnie.

Z wdrażania normy wyłączone są gospodarstwa:

- w których więcej niż 75% GO jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych, uprawy roślin strączkowych lub ugorowanych lub stanowi sumę powyższych,

- w których więcej niż 75% UR stanowi TUZ lub jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych, lub stanowi sumę powyższych.

Gospodarstwa, w których prowadzona jest produkcja ekologiczna zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 2018/848, potwierdzona certyfikatem, uznaje się za spełniające normę DKR 7.

Powyższe zasady odnośnie zmianowania nie obowiązują w przypadku uprawy kukurydzy.

~~**3.10.3.3.2 Streszczenie praktyki gospodarstw rolnych służącej dywersyfikacji upraw (strona 379)**~~

~~W roku 2023 nie stosuje się praktyki służącej dywersyfikacji upraw.~~

~~Gospodarstwa powyżej 10 ha gruntów ornych zobowiązane są do:~~

~~Prowadzenia co najmniej 3 różnych upraw na gruntach ornych, przy czym uprawa główna nie może zajmować więcej niż 65% gruntów ornych, a dwie uprawy główne łącznie nie mogą zajmować więcej niż 90% gruntów ornych.~~

Za odrębną uprawę uznaje się:

- rodzaj w klasyfikacji botanicznej upraw,
- formę jara i ozimą tego samego rodzaju,
- gatunek z rodzin kapustowatych (Brassicaceae), psiankowatych (Solanaceae) i dyniowatych (Cucurbitaceae),
- grunt ugorowany,
- trawę lub inne pastewne rośliny zielne.

Z wdrażania normy wyłączone są gospodarstwa:

- w których więcej niż 75% GO jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych, uprawy roślin strączkowych lub ugorowanych lub stanowi sumę powyższych,
- w których więcej niż 75% UR stanowi TUZ lub jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych, lub stanowi sumę powyższych.

Gospodarstwa, w których prowadzona jest produkcja ekologiczna zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 2018/848, potwierdzona certyfikatem, uznaje się za spełniające normę DKR 7.

1. Uzasadnienie wprowadzanych zmian:

a) zmiany techniczne (strona 378).

Zmiany mają charakter techniczny, doprecyzowujący terminy utrzymania międzyplonu ścierniskowego przez co najmniej 8 tygodni od terminu wysiewu oraz wsiewki śródplonowej - przez co najmniej 8 tygodni od terminu zbioru uprawy w plonie głównym.

b) zmiany w zakresie doprecyzowania wymogów normy GAEC 7:

Proponuje się odstępianie od wymogu dywersyfikacji upraw w ramach normy GAEC 7. Propozycja dotycząca pozostawienia wymogów normy GAEC 7, polegających jedynie na obowiązku zmianowania upraw jest zgodna z załącznikiem III do rozporządzenia (UE) 2021/2115, obligującym kraje członkowskie do stosowania wymogów zmianowania na gruntach ornych: „Zmianowanie polega na zmianie upraw co najmniej raz w roku na poziomie działek rolnych (z wyjątkiem upraw wieloletnich, traw i innych zielnych roślin pastewnych oraz gruntów ugorowanych), w tym odpowiednio zarządzanych upraw wtórych.”

Dodać należy, że wymogi dywersyfikacji upraw zostały potraktowane w przepisach rozporządzenia (UE) 2021/2115 jako dodatkowe: „Ze względu na różnorodność metod uprawy i warunków agro-klimatycznych państwa członkowskie mogą zezwolić w określonych regionach na stosowanie innych praktyk w zakresie wzmocnionego zmianowania upraw z udziałem upraw strączkowych lub dywersyfikacji upraw, mających na celu poprawę i zachowanie potencjału gleby zgodnie z celami niniejszej normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska.” Należy mieć na względzie, że nie jest to element obowiązkowy dla państw członkowskich.

W związku z wprowadzeniem przez Polskę wymogów normy GAEC 7 dotyczących zmianowania w sposób nakazujący stosowanie prowadzenia zmianowania upraw w porównaniu z rokiem poprzednim na powierzchni co najmniej 40% gruntów ornych oraz co 3 lata na 100% gruntów ornych, należałoby uznać, że wymóg dywersyfikacji upraw stanowi

nadmierne obciążenie dla gospodarstw rolnych, utrudniając podejmowanie przez rolników decyzji produkcyjnych. Pomimo odstąpienia od wymogów dywersyfikacji, wdrożenie normy GAEC 7, w dalszym ciągu będzie miało pozytywny wpływ na utrzymanie żyzności i jakości gleb poprzez racjonalną gospodarkę glebową materią organiczną oraz wspieranie efektywnego zarządzania składnikami pokarmowymi. Jak również w dalszym ciągu będzie miało wpływ na ograniczenie presji chorób i szkodników powiązanej z upraszczaniem płodozmianu i w efekcie skutkować może zmniejszeniem zużycia środków ochrony roślin.

Dodatkowo, proponuje się, aby wymogi dotyczące zmianowania nie obowiązywały w przypadku uprawy kukurydzy.

Tym samym zasadne jest wprowadzenie uchwały numer 39 KM PS WPR 2023-2027 w proponowanej formie.

2. Przepis, zgodnie z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

22 listopada 2023 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

W zakresie doprecyzowania wymogów normy GAEC 7:

Wprowadzenie przedmiotowej zmiany umożliwi bardziej efektywne wdrożenie normy GAEC 7 poprzez jej uproszczenie i dostosowanie do uwarunkowań produkcyjnych w gospodarstwach.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

Brak wpływu.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Brak wpływu.